

वा० रा०

॥६८॥

महान्महेंद्रध्वजोयथालंकृतः ॥ ३ ॥ अनूत्येतुः पश्चादुत्थितवत्यः ॥ ४ ॥ संचचार संमुखमाजगाम ॥ अवस्थितो बभूवेत्यस्य लक्ष्मण इति शेषः ॥ कल्पवृक्षोपमया सर्वहि
तत्त्वव्यंग्यं ॥ ५ ॥ सतारं शशिनमिव स्थितं ॥ ६ ॥ सत्वाभिजनाभ्यां संपन्नः ॥ तल्लक्षणानि सानुक्रोशत्वादीनि ॥ ७ ॥ अधर्मे स्थित इत्यन्वयः अधर्ममार्गस्थः ॥ नृशं
सतरः क्रूरतरः ॥ ८ ॥ प्रकृतोपयुक्तमसत्यदोषमाह ॥ शतमिति ॥ एकाश्वनिमित्तकेऽनृते दानादिप्रतिज्ञाविघातेऽस्ति सोऽनृतवाक् शतं हंति शताश्वहननदोषभाक् ॥ गोविष

उत्पपातहरिश्रेष्ठो हित्वासौवर्णमासनं ॥ महान्महेंद्रस्य यथास्वलंकृत इव ध्वजः ॥ ३ ॥ उत्पतंतमनूत्येतूरुमाप्रभृतयः स्त्रियः ॥ सुग्रीवं
गगने पूर्णचंद्रं तारागणा इव ॥ ४ ॥ संरक्तनयनः श्रीमान् संचचार कृतांजलिः ॥ बभूवावस्थितस्तत्र कल्पवृक्षो महानिव ॥ ५ ॥ रुमाद्वि
तीयं सुग्रीवं नारीमध्यगतं स्थितं ॥ अब्रवील्लक्ष्मणः क्रुद्धः सतारं शशिनं यथा ॥ ६ ॥ सत्वाभिजनसंपन्नः सानुक्रोशोजितेन्द्रियः ॥ कृत
ज्ञः सत्यवादी च राजालोके महीयते ॥ ७ ॥ यस्तुराजा स्थितोऽधर्मे मित्राणामुपकारिणां ॥ मिथ्याप्रतिज्ञां कुरुते को नृशंसतरस्ततः ॥
॥ ८ ॥ शतमश्वानृते हंतिसहस्रं तु गवानृते ॥ आत्मानं स्वजनं हंति पुरुषः पुरुषानृते ॥ ९ ॥ पूर्वकृतार्थो मित्राणां न तत्प्रतिकरोति यः ॥ कृत
घ्नः सर्वभूतानां सवध्यः पुत्रगेश्वर ॥ १० ॥ गीतोयं ब्रह्मणा श्लोकः सर्वलोकनमस्कृतः ॥ दृष्ट्वा कृतघ्नं क्रुद्धेन तन्निबोधप्लवंगम ॥ ११ ॥

यानृते गोसहस्रहननभाक् ॥ एवं पुरुषानृते पुरुषविषय किंचित्प्रतिज्ञाहानौ सपुरुषः प्रथममात्मानं हंति ॥ आत्मघातदोषभाक् निजं पुण्यलोकं नाशयति वा ॥ तथा स्वजन
स्य पित्रादेः पुण्यलोकं च नाशयति ॥ ९ ॥ अथ कृतघ्नदोषमाह ॥ पूर्वमिति ॥ कृतार्थो मित्रैरिति शेषः ॥ सर्वभूतानां सर्वलोकानां वध्यः सर्वलोकबहिष्कार्य इत्यर्थः ॥ १० ॥
नायमर्थः स्वकल्पनामात्रकल्पित इत्याह ॥ गीत इति ॥ ब्रह्मणा हिरण्यगर्भेण अयं श्लोकः पूर्वोक्तः सर्वलोकनमस्कृतः ब्रह्मवदेव सर्वस्मर्तृसंमत इत्यर्थः ॥ अथ रामवचनमा
ह ॥ त्वां कृतघ्नं दृष्ट्वा क्रुद्धेन रामेण यदुक्तं तच्छृणु ॥ ११ ॥

कि० का०

॥६८॥